

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ సప్తాశీతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ సప్తాశీతితమః సర్గః ॥

ఇంద్రజిద్విభీషణయోః సరోషః సంవాదః

ఏవముక్త్వా తు సౌమిత్రిం జాతహర్షో విభీషణః |
ధనుష్పాణిం తమాదాయ త్వరమాణో జగామ సః || 6.87.1 ||

అవిదూరం తతో గత్వా ప్రవిశ్య తు మహద్ వనం |
అదర్శయత తత్కర్మ లక్ష్మణాయ విభీషణః || 6.87.2 ||

నీలజీమూతసంకాశం న్యగ్రోధం భీమదర్శనం |
తేజస్వీ రావణభ్రాతా లక్ష్మణాయ న్యవేదయత్ || 6.87.3 ||

ఇహోపహరం భూతానాం బలవాన్ రావణాత్మజః |
ఉపహృత్య తతః పశ్చాత్ సంగ్రామమభివర్తతే || 6.87.4 ||

అదృశ్యః సర్వభూతానాం తతో భవతి రాక్షసః |
నిహంతి సమరే శత్రూన్ బధ్నాతి చ శరోత్తమైః || 6.87.5 ||

తమప్రవిష్టం న్యగ్రోధం బలినం రావణాత్మజం |
విధ్వంసయ శరైర్ద్రిష్టైః సరథం సాశ్వసారథిం || 6.87.6 ||

తథేత్యుక్త్వా మహాతేజాః సౌమిత్రిర్మిత్రనందనః |
బభూవావస్థితస్తత్ర చిత్రం విస్ఫారయన్ ధనుః || 6.87.7 ||

స రథేనాగ్నివర్ణేన బలవాన్ రావణాత్మజః |
ఇంద్రజిత్ కవచీ ఖడ్గీ సధ్వజః ప్రత్యదృశ్యత || 6.87.8 ||

తమువాచ మహాతేజాః పౌలస్త్యమపరాజితం |
సమాహ్వాయే త్వాం సమరే సమ్యగ్ యుద్ధం ప్రయచ్ఛ మే || 6.87.9 ||

ఏవముక్తో మహాతేజా మనస్వీ రావణాత్మజః |
అబ్రవీత్ పరుషం వాక్యం తత్ర దృష్ట్వా విభీషణం || 6.87.10 ||

ఇహ త్వం జాతసంవృద్ధః సాక్షాద్ భ్రాతా పితుర్మమ |
కథం ద్రుహ్యసి పుత్రస్య పితృవ్యో మమ రాక్షస || 6.87.11 ||

న జ్ఞాతిత్వం న సౌహార్దం న జాతిస్తవ దుర్మతే |
ప్రమాణం న చ సౌదర్యం న ధర్మో ధర్మదూషణ || 6.87.12 ||

శోచ్యస్త్యమసి దుర్బుద్ధే నిందనీయశ్చ సాధుభిః |
యస్త్యం స్వజనముత్సృజ్య పరభృత్యత్వమాగతః || 6.87.13 ||

నైతచ్ఛిథిలయా బుద్ధ్యా త్వం వేత్సి మహదంతరం |
క్వ చ స్వజనసంవాసః క్వ చ నీచ పరాశ్రయః || 6.87.14 ||

గుణవాన్ వా పరజనః స్వజనో నిర్గుణోఽపి వా |
నిర్గుణః స్వజనః శ్రేయాన్ యః పరః పర ఏవ సః || 6.87.15 ||

యః స్వపక్షం పరిత్యజ్య పరపక్షం నిషేవతే |
స స్వపక్షే క్షయం యాతే పశ్చాత్ తైరేవ హన్యతే || 6.87.16 ||

నిరనుక్రోశతా చేయం యాదృశీ తే నిశాచర |
స్వజనేన త్వయా శక్యం పౌరుషం రావణానుజ || 6.87.17 ||

ఇత్యుక్తో భ్రాతృపుత్రేణ ప్రత్యువాచ విభీషణః |
అజానన్నివ మచ్ఛీలం కిం రాక్షస వికత్థసే || 6.87.18 ||

రాక్షసేంద్రసుతాసాధో పారుష్యం త్యజ గౌరవాత్ |
కులే యద్యప్యహం జాతో రక్షసాం క్రూరకర్మణాం |
గుణో యః పథమో నృణాం తస్మై శీలమరాక్షసం || 6.87.19 ||

న రమే దారుణేనాహం న చాధర్మేణ వై రమే |
భ్రాత్రా విషమశీలోఽపి కథం భ్రాతా నిరస్యతే || 6.87.20 ||

ధర్మాత్ ప్రచ్యుతశీలం హి పురుషం పాపనిశ్చయం |
త్యక్త్వా సుఖమవాప్నోతి హస్తాదాశీవిషం యథా || 6.87.21 ||

పరస్వహరణే యుక్తం పరదారాభిమర్శకం |
త్యాజ్యమాహుర్దురాత్మానం వేశ్మ ప్రజ్వలితం యథా || 6.87.22 ||

పరస్వానాం చ హరణం పరదారాభిమర్శనం |
సుహృదామతిశంకా చ త్రయో దోషాః క్షయావహాః || 6.87.23 ||

మహర్షీణాం వధో ఘోరః సర్వదేవైశ్చ విగ్రహాః |
అభిమానశ్చ రోషశ్చ వైరిత్వం ప్రతికూలతా || 6.87.24 ||

ఏతే దోషా మమ భ్రాతుర్జీవితైశ్వర్యనాశనాః |
గుణాన్ ప్రచ్ఛాదయామాసుః పర్వతానివ తోయదాః || 6.87.25 ||

దోషైరేతైః పరిత్యక్తో మయా భ్రాతా పితా తవ |
నేయమస్తి పురీ లంకా న చ త్వం న చ తే పితా || 6.87.26 ||

అతిమానశ్చ బాలశ్చ దుర్వినీతశ్చ రాక్షస |
బద్ధస్త్యం కాలపాశేన బ్రూహి మాం యద్ యదిచ్ఛసి || 6.87.27 ||

అద్యేహ వ్యసనం ప్రాప్తం యన్మాం పరుషముక్తవాన్ |
ప్రవేష్టుం న త్వయా శక్యం న్యగ్రోధం రాక్షసాధమ || 6.87.28 ||

ధర్మయిత్యా చ కాకుత్స్థం న శక్యం జీవితం త్వయా |
యుధ్యస్వ నరదేవేన లక్ష్మణేన రణే సహ |
హతస్త్యం దేవతాకార్యం కరిష్యసి యమక్షయం || 6.87.29 ||

నిదర్శయ స్వాత్మబలం సముద్యతం

కురుష్వ సర్వాయుధసాయకవ్యయం ।

న లక్ష్మణస్యైత్య హి బాణగోచరం

త్వమద్య జీవన్ సబలో గమిష్యసి ॥ 6.87.30 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే సప్తాశీతితమః సర్గః ॥